

Dosarul nr. 3ra-628/22
2-17217939-01-3ra-16062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: M. Gandrabur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G. Dașchevici, G. Mîra)

Î N C H E I E R E

05 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Umar Usman Muhammed,
reprezentat de avocatul Adam Alexandru

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru
împotriva Biroului Migrație și Azil cu privire la contestarea actului administrativ
individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul depus de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam
Alexandru și a fost menținută hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriai Chișinău,
sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 30 octombrie 2017, Umar Usman Muhammed, a depus cerere de chemare în
judecată, în procedura contenciosului administrativ împotriva Biroului Migrație și
Azil din cadrul Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova solicitând
anularea deciziei nr. 71/17/DAI din 05 octombrie 2017 și obligarea acordării
accesului la o nouă procedură de azil.

În motivarea acțiunii a menționat că, lui Umar Usman Muhammed prin decizia
contestată i-a fost respins accesul la o nouă procedură de azil, aceasta fiind una
generală și neîntemeiată din motiv că a fost dată o apreciere eronată art. 78 alin. (2)
lit. b) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008, or, nu au fost luate în considerare
rapoartele organizațiilor internaționale prin care se confirmă că viața și libertatea
solicitantului sunt puse în pericol. Reclamantul a declarat că tatăl său a fost omorât în
anul 2002, martor la care a fost și însăși reclamantul, fapt care nu a fost analizat de
către pârât. Referitor la motivele solicitării azilului pe teritoriul Republicii Moldova
reclamantul a susținut că nu poate să se reîntoarcă în țara de origine din cauza
faptului că viața sa va fi pusă în pericol de către organizația extremistă teroristă Boko
Haram care asasinează persoanele care tind spre un mod de viață în stil vestic, care
doresc să-și urmeze studiile.

A susținut că, autoritatea publică pârâtă a respins arbitrar toate faptele și circumstanțele invocate de către reclamant, mai mult decizia i-a fost înmănată sub semnătură doar în limba de stat însă nu i-a fost tradusă în limba cunoscută de acesta. Autoritatea publică pârâtă a interpretat eronat unele aspecte expuse de reclamant la aprecierea credibilității sale, încălcând prin aceasta principiul beneficiului dubiului. Autoritatea publică pârâtă nu a analizat minuțios toate criteriile și exigențele ce derivă din Legea privind azilul în Republica Moldova fapt care a determinat emiterea unei decizii neîntemeiate.

Prin hotărârea din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea depusă de Umar Usman Muhammed împotriva Biroului Migrație și Azil cu privire la anularea deciziei nr. 71/17/DAI din 05 octombrie 2017 și acordarea accesului la o nouă procedură de azil.

Invocând ilegalitatea hotărârii primei instanței, la 21 iulie 2021, Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

La 05 octombrie 2021, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat pentru notificare avocatului Adam Alexandru, care acționează în interesele lui Umar Usman Muhammed copia hotărârii motivate a primei instanțe (f.d.202, Vol.I), fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.205, Vol.I), iar la 07 octombrie 2021, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru a depus motivarea apelului (f.d.211/213-Vol.I).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru împotriva hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin decizia din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru cu menținerea hotărârii din 15 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, completul judiciar al instanței de apel analizând prevederile art. 1, 3,10, 16, 17, 43, 44, 45, 46, 47, 47/1, 53, 60, 78 din Legea privind azilul în Republica Moldova, nr. 270-XVI din 18 decembrie 2008 (în vigoare la data emiterii actului administrativ contestat), în coraport cu probatoriul administrat la dosarul cauzei și analizând situația invocată de reclamant, faptele, inclusiv, prin aprecierile internaționale descrise de autoritatea publică pârâtă în decizia contestată, a constatat lipsa cărorva acte de persecuție în privința reclamantului din partea agenților de persecuție conform Legii nr. 270 – ai statutului, a motivelor de persecuție, și, în special lipsa circumstanțelor conform art.78 al Legii 270 de acces la o nouă procedură, când nu se atestă circumstanțe noi nici la nivel de situație în țară nici referitor la motivele pentru care se solicită azil, și, nici nu au survenit careva schimbări în statul de origine care ar pune în pericol viața reclamantului.

La caz, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată poziția primei instanței expusă în hotărârea contestată, or, în noua cerere de azil, Umar Usman Muhammed a invocat aceleași motive ca și în cererea anterioară de azil. În acest context, apelantul a susținut că nu dorește să revină în țara de origine, deoarece are teamă față de

grupările teroriste din Nigeria, precum și individualizând atacurile din partea gruparea Boko Haram.

Suplimentar, instanța de apel analizând prevederile pct. 38, pct. 51, pct. 62 și pct.63 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților, în coraport cu motivele invocate de către Umar Usman Muhammed în noua cerere de azil, a reținut că ultimul a invocat aceleași motive care au fost deja indicate în cererea anterioară și anume existența temerii de a reveni în țara de origine din cauza atacurilor grupărilor teroriste. Acest motiv a fost deja examinat de către Direcția azil și integrare, ulterior a fost emisă decizia Direcției privind respingerea cererii de azil (nr. 197/13/DAI din 20 decembrie 2013), decizia fiind menținută prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție nr.3ra-807/17 din 13 septembrie 2017. Astfel, în speță nu sunt îndeplinite prevederile art.78 alin. (2), lit. a) din Legea nr.270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

Iar, potrivit art.78 alin. (2), lit. b) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova - trebuie să survină schimbări ce pun în pericol viața și libertatea solicitantului în țara sa de origine.

În lumina celor menționate supra, instanța de apel a notat că este evident faptul că Umar Usman Muhammed nu a întrunit exigențele legale pentru oferirea noului acces la procedura de azil, iar pe cale de consecință, prima instanța just a statuat că, decizia Biroului Migrație și Azil contestată în speță este întemeiată și legală, iar obligarea de a-i acorda accesul la o nouă procedură de azil nu are suport juridic și factologic.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Colegiul specializat al instanței de apel a concluzionat că, argumentele expuse de către Umar Usman Muhammed în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar prima instanța - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală și întemeiată.

La 07 martie 2022, Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru a depus recurs nemotivat (f.d.41/42, Vol.II), iar la data de 29 iulie 2022, a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii prin care să fie anulată decizia Biroului Migrație și Azil nr. 71/17/DAI din 05 octombrie 2017 și obligarea Biroului Migrație și Azil la acordarea accesului la o nouă procedură de azil. (f.d. 55/56, Vol.II)

În susținerea cererii de recurs, a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de apel, arătând că instanțele de judecată ierarhic inferioară nu au elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii și anume că Direcția Azil și Integrare a Biroului Migrație și Azil a MAI, eschivându-se nefondat de la examinarea cererii de azil, nu a dat posibilitate reclamantului Umar Usman Muhammed să-și motiveze poziția privind existența persecuției pe motive politice, iar cel mai grav fapt este că nu a primit un răspuns motivat la aceste argumente care urmează a lua forma unei decizii prevăzute de art.60 al Legii nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

A mai susținut că emitentul deciziei nu a realizat interviul cu reclamantul și avocatul reclamantului și nu a analizat riscurile existente la moment se impune necesitatea anulării deciziei Biroului Migrație și Azil nr. 71/17/DAI din 05 octombrie 2017 și obligarea Biroului Migrație și Azil la acordarea accesului la o nouă procedură de azil, ori reclamantul Umar Usman Muhammed întrunește integral cerințele stipulate în art.78 alin.(2) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 15 februarie 2022. (f.d.21, Vol.II)

Totodată, din actele dosarului se atestă că dispozitivul deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată avocatului Adam Alexandru care acționează în interesele lui Umar Usman Muhammed prin intermediul poștei electronice la 18 martie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.40, Vol.II)

Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 15 februarie 2022, a fost notificată avocatului Adam Alexandru care acționează în interesele lui Umar Usman Muhammed prin intermediul poștei electronice la 21 iulie 2022, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei. (f.d.51, Vol.II)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat la 07 martie 2022, iar recursul motivat la 29 iulie 2022, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 29 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, iar la 01 august 2022, prin intermediul oficiului poștal, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expediat pentru notificare în adresa Biroului Migrație și Azil, copia cererii de recurs nemotivată cât și motivarea recursului depuse de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d.50; 58; Vol.II), fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexată la materialele dosarului (f.d.50, Vol.II), precum și prin avizul de recepție a scrisori anexat la materialele dosarului (f.d.64, Vol.II).

Deși, la 04 august 2022, Biroului Migrație și Azil a recepționat copia recursului motivat depus de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru împotriva deciziei din 15 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d.67, Vol.II), acesta

nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință, prin care să-și expună opinia referitor la recursul depus de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Umar Usman Muhammed, reprezentat de avocatul Adam Alexandru, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru